

După referendumul din Ucraina Implicații pentru poziția lui Gorbaciov

Planurile lui Mihail Gorbaciov de a pun în bază un nou uniu în URSS, au suferit o puternică lovitură prin referendumul asupra independenței, organizat în Ucraina, și sprijinul exprimat de Rusia pentru această republică.

Independența Ucrainei a fost recunoscută imediat de Polonia vecină și de Canada. Statele Unite au salutat votul massiv în favoarea independenței ca pe o „expresie a democrației” și au declarat că vor lăsa măsură în vedere sta-

bere sau al unei uniuni de state suverane. Această evoluție nu poate face de asemenea ca poziția lui de președinte să devină imposibilă de menținut.

Gorbaciov a declarat că nu poate concepe o ununie fără Ucraina și-a amintit că va demisiona mai curând decât să prezideze asupra dezintegrării ţării, care s-a accelerat după eșecul tentativelor de lovitură de stat din august.

Președintele sovietic a permis cu fruntea sus rezultatul

privire la planurile pentru înființarea unei armate ucrainene și la vîtorul armelor nucleare tactice și strategice ale URSS, afilate pe teritoriul acestelui republică.

Potrivit Televiziunii ruse, Elțin și-a exprimat incredere că Ucraina va respecta tratatul internațional cu privire la armele atomice și se va transforma într-o zonă denuclearizată, respectând în același timp drepturile omului. „Președintele a subliniat că nouă parteneriat dintre Rusia și Ucraina, două state suverane, „va reprezenta o importantă contribuție la securitatea și stabilitatea pe continentul european și în întregiu lume”, a arătat la finalul televiziunii citat.

Nationalistul ucrainean veteran, Viaceslav Cioronov, care s-a clasat la alegerile prezidențiale pe locul al doilea după Kravciuk, cu 24% din voturi, nu s-a arătat foarte afectat de această înfrângere. „Președintii vin și pleacă, independența este pentru todeasca”, a declarat el într-un miting organizat în fiul său electoral, orașul Lvov.

Pe de altă parte, într-un interviu acordat săptămânalul

„Literaturata Gazeta” și cătă de agenția TASS, Mihail Gorbaciov a admis că există pericolul unei noi încercări de lovitură de stat, similară cu cea din august. „Sunt uni care se aşteaptă la o nouă lovitură de stat. Poate că sunt chiar pe cale de a o organiza; unii din complexul industrial-militar, sau din structurile partidului (comunist)”. Concluzia este că trebuie să mergem înainte, pentru că nu există cale de întoarcere. Trebuie să facem totul pentru progresul reformelor, și aceasta în mod sistematic”. În interviu citat, Gorbaciov a declarat de asemenea că „nei măcar Ius Hristos” nu ar putea rupe legăturile care unesc poporul din Uniunea Sovietică. El a subliniat de asemenea necesitatea de a evita vărsarea de sang în dină. „Trebuie să facem tot ce putem astăzi pentru a evita vărsări grave de singe. De aceea, sarcina mea este să duc mai departe procesele democratice și principaliul este ca poporul să fie implicat în aceste procese”, a mai afirmat Gorbaciov, arătând că ar fi „rușinos” ca rușii și ucrainenii să fie atrași într-o confruntare. (Reuter)

SUA nu pun condiții pentru recunoașterea Ucrainei

Statele Unite și-au exprimat lunit satisfacția față de votul „liber și onest” prin care Ucraina s-a declarat dindependență față de Moscova și au anunțat trimiterea în această republică a unui emisar special pentru a discuta despre relațiile viitoare americană-ucrainene. Această misiune va fi urmată de o călătorie a secretarului de stat, James Baker, la Kiev, precum și la Moscova, înainte ca Statele Unite să decidă data recunoașterii independenței Ucrainei.

S.U.A. nu pun „condiții” pentru recunoașterea Ucrainei. Misiunea lui Thomas Niles, secretar de stat adjunct cu probleme europene și canadiene, care va face săptămâna aceasta o călătorie în Ucraina, va fi de a se in-

forma asupra intențiilor ucrainenilor cu privire la „adunarea la valoare democratică”, mai ales respectarea obligațiilor internaționale și cele privind frontierele. Emisarul special urmărește să discute despre asemenea drepturi de care Washingtonul ar „dori să fie luate de Ucraina” pentru asigurarea unei „politici nucleare responsabile” și pentru respectarea tratatelor de dezarmare strategică (START), de dezarmare convențională în Europa (C.F.E.), de neprilăpare nucleară, precum și a convenției asupra armelor biologice. Niles urmărește să discute totodată despre obligațiile Ucrainei în ceea ce privește datele sovietice, precum și despre necesitatea comerțului liber. (A.F.P.)

Inspectorii ONU descoperă instalații pentru fabricarea de bombe într-o fabrică de zahăr din Irak

Un grup de experți O.N.U. în armă chimice și biologice au descoperit, cu prilejul unei inspecții neanunțate, într-o fabrică de zahăr din orașul Mosul, situat în nordul Irakului, instalații pentru fabricarea bomboanelor. Aceste instalații au fost aduse înaintea declanșării razboiului din Golf din cca mai mare fabrică de arme chimice, Muthana, și depozitate în fabrica din Mosul. În pofta indicării anterioare a unei echipe de inspectori O.N.U., ele nu au fost însă transportate înapoi la Muthana, unde urma să fie dezafectate, a declarat Karen Jansen, conducătoarea grupului celor 17 inspectori O.N.U. după întoarcerea la Manama (Bahrain).

„Se pare că a fost o incercare de a salva o parte din această instalație, foarte costisitoare”, a afirmat doamna Jansen, adăugind că „există o mulțime de întrebări fără răspuns” în ceea ce privește programul iranian al armeelor chimice. Astfel, trebuie clarificat ce anume a importat Irakul pentru acest program și de unde; de asemenea, trebuie verificate programele de testare și dezvoltare.

Echipa de experți efectuat inspecții neanunțate în 16 unități iraniene, a declarat doamna Jansen. Cu prilejul unui zbor cu elicopterul, inspectorii au descoperit într-un depozit de muniții, la 80 km vest de orașul Karbala, trei rampe de transport pentru rachete „Scud”, ce nu fusese declarate de partea iraniană. Nu au fost descoperite instalații militare de importanță majoră, dar este uimitor cum, după atlea luni de la începutul inspecțiilor O.N.U. Bagdadul continuă să nu furnizeze toate informațiile cerute.

Sprințul acordat de către Germania inspectorilor O.N.U. în Irak va fi prelungit probabil pînă la jumătatea anului 1992. Anul viitor vor fi trimise numai două elicoptere de tip CH-53, în locul celor trei folosite la ora actuală.

Între timp, la Bagdad s-a

profundat întră reprenzantii părților afilate în conflict. Se reamintește, în context, că Vance a avut convorbiri cu președintele Serbiei, Slobodan Miloșevici, și cu ministrul iugoslav al apărării, Veliko Kadijević, în cercere deblocării situației din Iugoslavia.

★

PRAGA (AFP) — Aflat la Praga într-o vizită oficială, ministrul apărării al Norvegiei, Johan Jørgen Holst, a apreciat că „trimiterea unor forțe internaționale ale O.N.U.

La Maastricht nu vor mai exista „probleme insurmontabile”

BRUXELLES (AFP) — Într-o declarație făcută miercuri dimineață în Bruxelles, vicepreședintele Comisiei C.E.E., Henning Christoffersen, a afirmat că nu mai există „probleme insurmontabile” între „Cetății” în privința dosarului Uniunii Economice și Monetare (U.E.M.). În context, el a estimat că românia la nivel înalt a C.E.E. de la Maastricht (Olanda), va debuta cu un acord asupra U.E.M.. „Acasă va da un elan” pentru a se ajunge la un acord asupra

altul dosar și negocierilor „Cetății 12”, în special preconizarea unei politici Christoffersen a relevat că, cu excepția Marii Britanii, care continuă o rezervă asupra principiului însumării la un nivel european unic, „Cetății 12” au pînă deajudecă acord asupra marilor titluri ale trezorilor, la fază finală a U.E.M.. S-a precizat că suma de care va dispune viitora Banca Centrală Europeană va fi de 5 miliarde ECU (circa 8 miliarde dolari).

PAN AM își începează activitatea

NEW YORK (Rompres). — Compania aeriană americană PAN AM își începe miercuri activitatea, din cauza unor grave probleme financiare ce au putut fi rezolvate — transmit agențile de presă.

După 64 de ani de activitate

Vreți să cumpărați două-trei bombe atomice?

Este prematur să se vorbească despre apariția capitalismului în ceea ce a fost odiința Uniunii Republicilor Socialiste Sovietice. Dar cel puțin într-un domeniu — comertul nuclear — întreprinderi românești au descoperit piata liberă. Dacă dorești să achiziționezi un reactor, uraniu imbogătit, putină apă grea sau chiar „explosive nucleare pasnice”, Moscova este locul potrivit.

Tot ce trebuie să faci este să descoperi calea spre strada Varvarka nr. 15, unde se află Corporația Internațională Cetek, în umbra Kremlinului. Cetek afirmă că furnizează „explosive nucleare pasnice” și pentru respectarea tratatelor de dezarmare strategică (START), de dezarmare convențională în Europa (C.F.E.), de neprilăpare nucleară, precum și a convenției asupra armeelor biologice. Niles urmărește să discute totodată despre obligațiile Ucrainei în ceea ce privește datele sovietice, precum și despre necesitatea comerțului liber. (A.F.P.)

Înființat în decembrie 1990 ca un holding particular, Cetek este creația Ministerului sovietic pentru Energia și Industria Atomică și a Institutului național de cercetări în fizică experimentală, cunoscut sub numele Arzinas-16, Centrul de protecție a armamentului nuclear sovietic, Ministerul acordând corporației drepturi exclusive în ceea ce privește comercializarea explozivelor nucleare pasnice; instituția a furnizat o mare parte din personalul managerial al firmelor.

Compania ar putea avea legături mai strîns cu forțele și actuala instituție militară sovietică, precum și cu cele din domeniul nuclear decis dorește să recunoască. Cetek pretinde că are un capital

(WILLIAM C. POTTER
„International Herald Tribune”)

TRUPE ONU ÎN IUGOSLAVIA

BELGRAD (Rompres). — Emisarul special al O.N.U. pentru Iugoslavia, Cyrus Vance, a plecat la Graz (Austria), unde urmărește să-l întâlniească pe președintele croat, Franjo Tuđman, cu care va confira în legătură cu trimisarea unei forțe a Națiunilor Unite. Potrivit agenției Reuter, Vance a declarat că, în orașul Osiek, a constatat continua bombardăriilor așa-numitului oraș, ceea ce constituie încărcarea ultimului acord de încreare a focului. Totodată, emisarul O.N.U. a relevat că există divergențe

profunde între reprezentanții părților afilate în conflict. Se reamintește, în context, că Vance a avut convorbiri cu președintele Serbiei, Slobodan Miloșevici, și cu ministrul iugoslav al apărării, Veliko Kadijević, în cercere deblocării situației din Iugoslavia.

★

PRAGA (AFP) — Aflat la Praga într-o vizită oficială, ministrul apărării al Norvegiei, Johan Jørgen Holst, a apreciat că „trimiterea unor forțe internaționale ale O.N.U.

in Iugoslavia nu ar reprezenta o soluție care să asigure pacea”, ci numai o parte dintr-un proces unitar. Ministrul norvegian, evocind experiența sa, a precizat că „într-o luptă forte, în aceste condiții, este greu de presupus ca întreprinderii să manifeste o reacție egală ca dimensiuni cu fantezie utilizată pentru valorificarea mărfurilor lor nucleare.

(WILLIAM C. POTTER
„International Herald Tribune”)

Cu trei zile înainte: Guvernul invită observatori străini la referendum

Hotărîrea Parlamentului României de a organiza, la 8 decembrie 1991, un referendum național asupra noii Constituții a ţării a fost notificată Biroului CSCE pentru Alergi Libere, cu sediul la Varsavia, pentru declararea procedură de invitație a observatorilor din partea statelor CSCE, care ar să asiste la desfășurarea referendumului, în conformitate cu prevederile documentelor

CSCE. În legătură cu aceasta au fost informate și ambasadele acestor ţări din București. Totodată, hotărîrea privind organizarea referendumului precum și invitația la desfășurarea acestuia la desfășurarea observatorilor la desfășurarea referendumului, în conformitate cu prevederile documentelor

(Rompres și Dreprix)

Referendum în Caraș-Severin

Reprezentanții PNȚCD s-au retras din biroul electoral

Miercuri dimineață, la Casa de cultură a sindicatelor din Reșița a avut loc o întâlnire a conducătorilor Biroului electoral Județean Caraș-Severin cu președintii tuturor secțiilor de votare din județ. S-au purtat discuții pentru clarificarea unor aspecte ale prevederilor legii cu privire la organizarea și desfășurarea referendumului. Cu același prilej, a fost anunțată și componenta birourilor secțiilor de votare.

(Rompres)

Suceava: Apel al Unirii românilor bucovineni

Considerind că a sosit momentul anului consecințelor nefaste ale pactului Ribnitrop-Molotov și având în vedere noile mutătări produse prin declararea independentă Ucrainei, Uniunea românilor bucovineni a adresat un Apel către guvernul român și Germaniei prin care acestea să solicite să sprijine România în aspirația ei legitime de redobândire a teritoriilor ce-i aparțin. Considerind că a sosit momentul în care plăinile sale devin mai cunoscute, va întâmpina opozitia germană și urmărește să se adreseze unor autorități morale să-l susțină și să îndrumă pe români să se alăture unor acțiuni de protest și să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine. Considerind că a sosit momentul în care plăinile să devină tot mai mari, consideră că este momentul să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine și să îndrumă pe români să se alăture unor acțiuni de protest și să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine. Considerind că a sosit momentul în care plăinile să devină tot mai mari, consideră că este momentul să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine și să îndrumă pe români să se alăture unor acțiuni de protest și să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine. Considerind că a sosit momentul în care plăinile să devină tot mai mari, consideră că este momentul să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine și să îndrumă pe români să se alăture unor acțiuni de protest și să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine. Considerind că a sosit momentul în care plăinile să devină tot mai mari, consideră că este momentul să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine și să îndrumă pe români să se alăture unor acțiuni de protest și să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine. Considerind că a sosit momentul în care plăinile să devină tot mai mari, consideră că este momentul să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine și să îndrumă pe români să se alăture unor acțiuni de protest și să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine. Considerind că a sosit momentul în care plăinile să devină tot mai mari, consideră că este momentul să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine și să îndrumă pe români să se alăture unor acțiuni de protest și să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine. Considerind că a sosit momentul în care plăinile să devină tot mai mari, consideră că este momentul să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine și să îndrumă pe români să se alăture unor acțiuni de protest și să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine. Considerind că a sosit momentul în care plăinile să devină tot mai mari, consideră că este momentul să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine și să îndrumă pe români să se alăture unor acțiuni de protest și să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine. Considerind că a sosit momentul în care plăinile să devină tot mai mari, consideră că este momentul să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine și să îndrumă pe români să se alăture unor acțiuni de protest și să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine. Considerind că a sosit momentul în care plăinile să devină tot mai mari, consideră că este momentul să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine și să îndrumă pe români să se alăture unor acțiuni de protest și să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine. Considerind că a sosit momentul în care plăinile să devină tot mai mari, consideră că este momentul să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine și să îndrumă pe români să se alăture unor acțiuni de protest și să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine. Considerind că a sosit momentul în care plăinile să devină tot mai mari, consideră că este momentul să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine și să îndrumă pe români să se alăture unor acțiuni de protest și să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine. Considerind că a sosit momentul în care plăinile să devină tot mai mari, consideră că este momentul să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine și să îndrumă pe români să se alăture unor acțiuni de protest și să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine. Considerind că a sosit momentul în care plăinile să devină tot mai mari, consideră că este momentul să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine și să îndrumă pe români să se alăture unor acțiuni de protest și să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine. Considerind că a sosit momentul în care plăinile să devină tot mai mari, consideră că este momentul să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine și să îndrumă pe români să se alăture unor acțiuni de protest și să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine. Considerind că a sosit momentul în care plăinile să devină tot mai mari, consideră că este momentul să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine și să îndrumă pe români să se alăture unor acțiuni de protest și să se adreseze unor autorități de stat să le sprijine. Considerind că a sosit momentul în care plăinile